

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Mindre behov for at vækstregulere vintersæd og raps i år

Vækstregulering: Brug prognosen til at vurdere, hvor stor risikoen for vækstregulering er i dine marker.

Af Marian Damsgaard Thorsted
Specialkonsulent, Seges

Det generelle behov for vækstregulering af vintersæds-

afgrøderne er mindre i 2020 end i et gennemsnitsår. Årsagen er senere såtid af mange marker og en mindre tilvækst i efteråret 2019 på grund af regnfulde

forhold mange steder. Der kan dog være stor variation mellem marker.

I efteråret 2019 har biomassen (grønt plantemateriale) i

vinterhvede, målt fra satellit, ligget på det laveste niveau i de seneste fire år. Det lave biomasseniveau betyder, at der generelt forventes en lav risiko

Blå bog

Marian Damsgaard Thorsted er specialkonsulent i planteværn på Seges, Planteinnovation.

Vækstreguleringsprognosen er et beslutningsstøtteværktøj i CropManager til at vurdere, hvor stor lejesædsrisikoen i hvede- og rugmarker er. I grønne marker er der lav risiko for lejesæd, i gule marker medium risiko, og i røde marker høj risiko for lejesæd. Modellen henter data til beregning af risiko fra dyrkningsjournalen i MarkOnline, og derfor er det vigtigt, at data altid er opdateret. Foto: Søren Jepsen, Landbo Limfjord.

for lejesæd i vinterhvede i foråret 2020. Også selvom den meget varme start på 2020 har fremmet væksten.

Forårsvejret betyder dog også noget for lejesædsrisikoen. Bliver der ekstremt gode vækstforhold i det tidlige forår, kan der ske en stigning i antal marker med lejesædsrisiko. Hvis der optræder tørre perioder af en vis varighed, vil det være med til at nedsætte væksthastigheden, så højen reduceres og strået styrkes, og

derved mindskes lejesædsrisikoen.

Prognose vækstregulering

Det anbefales, at du vurderer lejesædsrisikoen i dine marker (vinterhvede og vinterrug) i vækstreguleringsprognosen. Det er et beslutningsstøtteværktøj i CropManager, hvor sådato, sort, jordtype, tilgængelighed af kvælstof og markens biomasse indgår i en beregning af lejesædsrisikoen.

I CropManager er der også mulighed for at lave tildelingsfiler med variabel dosering af vækstreguleringsmiddel indenfor marken. Så der anvendes en højere dosis i de kraftigste områder af marken og en mindre dosis i områder med mindre kraftig vækst. Filerne kan overføres ved hjælp af USB-stik eller på nogle maskiner sendes direkte til traktorterminalen.

Valg af midler

Der er mange godkendte midler til vækstregulering i korn. Alle midlerne er velegnede, og de har bedst vækstregulerende effekt fra begyndende strækning, indtil spidsen af fanebladet er synligt (st. 31-37). Cycocel-produkter anvendes kun tidligt, og ikke i vinterbyg.

Til behandling i st. 31-37 har Medax Top og 'Moddus-produkterne' (f.eks. Cuadro NT, Moddus Start, Moddus M og Trimaxx) vist sig at være effektive.

Til behandling i st. 33-37 har Cerone, i kombination med et 'Moddus-produkt', også vist sig effektivt. Husk at tjekke etiketterne i forhold til tilladte vækststadier, doser og maksimalt antal behandlinger pr. sæson. Sidste år kom der restriktioner på brug af 'Moddus-produkter',

så der ved splitbehandling maksimalt må bruges én normaldosering i sæsonen. Dette gælder også, hvis det er to forskellige 'Moddus-produkter', der anvendes i split.

Vinterrug

I rug er der ofte betaling for at forebygge lejesæd. Samtidig er rug meget følsom overfor vækstregulering.

Uanset afgrøde bør der dog ikke vækstreguleres, hvis afgrøden er i dårligt vækst, f.eks. på grund af vand- eller temperaturstress. Rug på lette jorde har øget risiko for vandstress, og her bør vækstregulering undgås eller udsættes, da det kan give store udbytterstab.

I rug og vinterhvede, hvor der forventes et stort vækstreguleringsbehov, kan der med fordel planlægges en splitbehandling. Den første behandling udføres i st. 31-32 (1. og 2. knæ mærkbart) i april, og senere vurderes behovet for endnu en behandling. Hvis anden behandling er nødvendig, kan den med fordel udføres i st. 33-37 (fra 3. knæ mærkbart til spids af faneblad synligt) i maj.

Vinterhvede

Flertallet af vinterhvedemarker vil formentlig ikke have behov for vækstregulering i 2020. Behovet afhænger dog af såtid, vækstbetingelser, kvælstofniveau og sort.

Kvium er et eksempel på en sort med lav stråstyrke, mens KWS Lilli har en høj stråstyrke.

Det er ofte frodige hvedemarker med højt udbyttepotentiale i områder med tilstrækkelig forårsnedbør, der er i risiko for kraftig lejesæd. I disse tilfælde kan det være en god idé at planlægge en splitbehandling, der svarer til de vækststadier, der er beskrevet

Vækstregulering i korn og raps i 2020

- Der forventes et lavt vækstreguleringsbehov i 2020.
- Biomassen i efteråret i vinterhvede på landsplan var på det laveste niveau i fire år.
- Vurdér behovet individuelt for hver mark.
- Brug prognosen til at vurdere lejesædsrisiko i egne marker.
- Graduér dosis i marker med variation.

under rug. I vinterhvede ligger st. 31-32 og 33-37 oftest i maj.

Vinterraps

Antal kraftige vinterrapsmarker vurderes at være lavere i 2020 end i et gennemsnitsår, og derfor er behovet for vækstregulering mindre i år.

Caryx er godkendt til vækstregulering af raps i foråret. Det reducerer længdevæksten med 8 til 10 cm, så risikoen for lejesæd reduceres. Vækstregulering er dog ingen garanti for, at lejesæd undgås.

Caryx skal anvendes ved begyndende strækingsvækst - normalt i marts. Der anbefales en dosering på 0,5 til 0,7 liter pr. hektar - mest i de kraftigste marker. Rapsen skal være i god vækst.

Firmaet angiver, at vækstregulering om foråret hæmmer hovedskuddet og stimulerer dannelsen af sideskud, så man får et tykkere skulpelag. Et eventuelt merudbytte vil derfor afspejle sig i merudbytter i forsøgene. Forårsbehandling af Caryx har været med i 30 landsforsøg i 2013 til 2018. Her blev der kun opnået sikre nettomerudbytter i tre forsøg, hvor nettomerudbyttet var gennemsnit 4,2 hkg pr. hektar (ved en rapspris på 270 kroner pr. hkg.).